

mohl opatřiti, ani sám vůbec netvrdil. Již proto žalobkyně právem trvala na původní úmluvě a tvrzení žalovaného je pro rozhodnutí sporu bezvýznamným. O vadnosti řízení soudu odvolacího nemůže býti proto řeči a je též za tohoto stavu lhostejno, zda žalovaný s tvrzeným míněním žalobkyně souhlasil čili nic, a nelze mluvit proto též o podstatném odporu se spisy. Poněvadž vývozního povolení Německé říše bylo skutečně třeba, jak žalovaný nepopírá a dodatečným jeho předložením doznává, neodpovídalo zboží bez něho speditéru dodané výslovné úmluvě a žalobkyně je proto právem přijati odmítla a dala žalovanému k dispozici (čl. 346 obch. zák.). Nelzeť žalobkyni nutiti, by zboží cestou pokoutní sem došlé přijala, ježto pokoutní cesta ta přičí se zjevně při nejmenším dobrým mravům (§ 879 obč. zák.), když přičí se i jen předpisům říše sousední. Každá říše chrání své zájmy hospodářské i finanční svými předpisy a předpisy ty musí býti v loyálním styku mezinárodním respektovány. Pouhé nahlédnutí do dotyčných předpisů naší říše objevuje ihned veliký, zejména hospodářský, finanční (valutní), statistický význam řádné legální cesty zboží dovozního, vývozního i průvozního (sr. na př. nařízení vlády ze dne 20. října 1919, čís. 601 sb. z. a n. o statistice zahraničního obchodu, nařízení vlády ze dne 28. listopadu 1919, čís. 645 sb. z. a n. o úpravě dovozu a vývozu). Že křížení těchto státních i mezinárodních zájmů cestou podloutnou je s právního stanoviska nedovoleným, o tom nelze zajisté pochybovati. Ostatně strany, uzavírajíce smlouvu, zajisté ne bez důvodu pojaly do ní podmínku, že zboží musí býti provázeno vývozním povolením. Vývozní povolení, teprve dne 17. září 1920 vystavené a dodatečně s odvoláním předložené, nemá již významu, ježto prodlení žalované, která dle dodací smlouvy ze dne 1. března 1920 měla dodati ihned, již dávno před tím nastalo.

Čís. 1452.

Není závady, by ve sporu o oduznání manželského původu dítěte nebyla svědecká výpověď matky hodnocena jako jiná svědecká výpověď a nebyl připuštěn důkaz výslechem stran.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1922, Rv I 784/21.)

Žalobě manžela, by oduznán byl manželský původ dítěte, jež se narodilo z jeho manželky, bylo soudy všech tří stolic vyhověno. Nejvyšší soud uvedl mimo jiné

v d ů v o d e c h :

Dovolání není oprávněno ani z důvodů § 503 čís. 4, ani z důvodu § 503 čís. 2 c. ř. s. Nezl. Anastazie J-ová narodila se dne 8. dubna 1919 z matky Růženy J-ové roz. H-ové, která oddána byla se žalobcem a žila s ním v manželském svazku i společenství od 3. září 1918. Narodila se tedy 206 den po uzavření sňatku a dle § 138 obč. zák. platí pro ni domněnka manželského původu. Dle § 158 obč. zák. může manžel manželskému původu dítěte odpírati, prokáže-li, že dítě nemohlo jím býti zplozeno a jest důkaz tento zjednán, prokáže-li, že s manželkou nesouložil v kritické době vůbec anebo že s ní souložil v takové době, že dle provedeného důkazu o zra-

losti a donošenosti plodu nelze souložit tu pokládati za kausální pro zplození jeho. Stanoví-li § 158 obč. zák. dále, že ani cizoložství matky, ani její tvrzení, že dítě je manželské, nemůže samo o sobě odníti dítěti práva manželského původu, není zákonného důvodu, aby předpis ten extensivním výkladem slov zákona vykládán byl jako obmezení důkazu v tom směru, že by svědecká výpověď matky ve sporu složená a dle svého skutkového obsahu svědčící pro nemanželský původ dítěte, nemohla sama o sobě platiti za dostatečný důkaz pro nemožnost zplození manželem, když dle volného uvažování nalézacích soudů shledána byla jako dostatečně spolehlivý podklad pro příslušné skutkové zjištění. Z této příčiny nelze tedy dovolateli dáti za pravdu, že odvolací soud nesprávně použil hmotněprávního předpisu § 158 obč. zák., když v posuzování věci vycházel z tohoto názoru. Mýlným jest i další názor dovolatelův, že jest vyloučen podpůrný důkaz výsledkem manžela jako strany. Soudí-li dovolatel, že dlužno obdobně šetřiti § 99 obč. zák. i v těchto případech, přehlíží, že dle čl. VI. uvoz. zák. k civ. řádu soudnímu vyloučen jest důkaz slyšením stran právě jen pro případy § 99 obč. zák., z čehož plyne, že obmezení tohoto článku nelze vztahovati na případy § 158 obč. zák. Názor takový nelze, jak dovolatel míní, dovoditi ani z úvahy, že proti důkazu manželem mluví táž zásada, týž důvod a účel zákona, a lze spíše souditi, že, propůjčuje-li zákon manželů právo, popírati manželský původ a vésti protidůkaz proti zákonné domněnce § 138 obč. zák., nemíní ho, není-li tak výslovně předepsáno, zbaviti důkazu, ku kterému jako strana ve sporu připuštěn býti může. Když tedy v tomto případě předchozí soudy na základě svědectví matky dítěte, avšak nepochybně i v uvážení a ocenění všech ostatních obšírným průvodním řízením zjištěných okolností zjistily, že žalobce obcoval s manželkou, matkou dítěte, dne 20. května 1918 a později teprve dne 2. září 1918 a v době na to následující, a dospěly na základě výpovědi lékaře Dra. H. a nálezu i posudku soudních lékařů, že dítě bylo doncšené a že bylo v lůně mateřském celých 10 měsíců lunárních (= 280 dní), k závěru, že nemohlo býti zplozeno manželem, když on v době, do níž obtěžkání matky spadá, s ní tělesně neobcoval, posoudily věc po právní stránce úplně správně, když důsledkem toho žalobě vyhověly.

Čís. 1453.

Dokud si manžel nevymohl povolení prozatimního odděleného bydliště, jest povinen manželku živiti, byť i důvodně zrušil manželské společenství.

I prozatimní výživné pro manželku musí býti výživným slušným, manželově majetku přiměřeným.

(Rozh. ze dne 31. ledna 1922, R I 25/22.)

Soud první stolice zamítl návrh manželky, žalující manžela o placení výživného, by jí povoleno bylo prozatimně (§ 382 čís. 8 ex. ř.) oddělené bydliště a by jí manžel platil výživné měsíčních 800 K a uvedl v důvodech: Zjištěnými skutečnostmi jest osvědčeno, že žalobkyně sama dopouštěla se v domácnosti žalovaného přehmatů, jež vedly až k poranění dcery Boženy, a že tím klidné spoluzití znemožnila a, jak sama